ČMSHb
Zátopkova 100/2
160 17 Praha 6
+420 603 469 494
hokejbal@hokejbal.cz
www.hokejbal.cz
www.cmshb.cz

METODICKÁ ŘADA NÁCVIKU STŘELBY

Střelbu řadíme mezi základní herní činnosti jednotlivce. Je nepostradatelnou součástí každého utkání a počtem vstřelených branek přímo rozhoduje o výsledcích zápasů. Střelba patří k technicky velice náročné činnosti, jelikož je potřeba spojit mnoho různých pohybových složek v jeden celek. Proto na ni nelze nahlížet izolovaně, ale vždy musí být nacvičována komplexně v herním kontextu s cílem co nejefektivnějšího využití v utkání.

Jak na nácvik střelby?!

Než se dostaneme k samotnému nácviku střelby, je potřeba především u mladších kategorií (U11 a U9) zkontrolovat výstroj hráčů, konkrétně podobu a délku hole. **Věkově neadekvátní** vybavení by totiž mohlo vést ke špatnému osvojení dané dovednosti a vytvoření nesprávných návyků u hráče.

Délka hole
Správnou délku hole měříme vždy při vzpřímeném postoji hráče. Ideální délka je **mezi bradou** a **nosem**. Pokud je hůl delší, hůř se s ní manipuluje a hráči bude způsobovat problém osvojit si danou dovednost. Zatímco pokud je hůl kratší, svěřenec bude příliš předkloněn. Hráči a hráčky tedy musí mít svou hůl vždy na míru aktuální výšce.

Koncovka hole
Důležité je také zkontrolovat konec hole. Často zde rodiče umisťují velké gumové koncovky v domnění, že je pak hůl bezpečnější a nevyklouzne z ruky. Opak je však pravdou, především u malých dětí je důležité, aby dokázaly hůl i svými malými prsty správně uchopit a tyto koncovky jim v tom brání. Prsty musí konec hole kompletně obejmout a směřovat proti dlani do prostor ke konci dlaně u zápěstí a palce.

Jak již bylo zmíněno, důležitou částí nácviku střelby je správný úchop hole. Úchop hole je realizován zpravidla obouručně:

horní ruka = pevné sevření,
spodní ruka = střídavě volné sevření (ruka se dle potřeby pohybuje po holi nahoru a dolů – dle potřeby měnit výši těžiště hráče nebo dle vzdálenosti míčku od hráče samotného).

Jednoruční sevření hole je v hokejbale realizováno např. při odmítnutí hráče soupeře v situaci 1-1 nebo dalších herních situacích. Pro zakončení vyjma tečování je jednoruční držení hole nepoužitelné, jinými slovy střelba je realizována pouze za pomoci dvou rukou na holi.

Faktory ovlivňující střelbu
Střelba je technicky velmi náročná činnost. Dochází ke spojení řady pohybových návyků a složek, a proto je potřeba na ni nahlížet komplexně. Mezi základní faktory ovlivňující střelbu patří:

- **technika provedení** – dokonalé zvládnutí techniky střelby vzhledem k zápasovým podmínkách,
- **kondiční připravenost** – rychlostně silové schopnosti hráče s okamžikem vyvinutí maximální síly (ovlivňujícími faktory jsou výška a váha hráče),
- **taktická připravenost** – čtení hry, správné a rychlé zhodnocení herní situace a jejího dalšího vývoje.
  Z hlediska taktiky provádíme střelbu:
  - z kličky, v rámci osobního souboje nebo po jeho skončení (po ruce, přes ruku),
  - po kličce nebo po předcházející činnosti (zakončení nahoru nebo po zemi),
  - z malého prostoru,
  - pod tlakem soupeře,
  - po klamání a naznačování střelby,
- **psychická odolnost** – projevuje se především při vypjatých herních situacích.

Při tréninkových jednotkách se na jednotlivé faktory zaměřujeme dle věku svěřenců. U nejmladších dětí (přípravka) se soustředíme především na techniku střelby s kondičními prvky zaměřenými na rychlost. V pozdějších kategoriích pak přibývají ostatní faktory.

Fáze střelby

Při střelbě rozeznáváme 4 základní fáze pohybu:

1. **nápřah** – vykývnutí hole proti pozdější trajektorii střely,
2. **švih** – pohyb do okamžiku, než se čepel dotkne míčku,
3. **interakce** – působení čepele na míček,
4. **protažení** – okamžik, kdy se čepel dostane do nejkrajnější polohy ve směru pohybu míčku.

Způsoby střelby

- **švihem** – z místa/z pohybu,
- **přiklepnutým švihem** – z místa/z pohybu,
- **střelba golfovým úderem** – z místa/z pohybu,
- **střelba přes ruku** (backhandem) – z místa/z pohybu.

Jiné způsoby střelby:

- tečování,
- dorážení,
- střelba z otočky, v pádu atd.

ČMSHb
Zátopkova 100/2
160 17 Praha 6

+420 603 469 494
hokejbal@hokejbal.cz

www.hokejbal.cz
www.cmshb.cz

Metodická řada nácviku střelby

S nácvikem střelby začínáme po částečném osvojení základů vedení míčku a zvládnutí vstupních prvků techniky přihrávání, zejména zpracování míčku tlumením a tažením.

Postup nácviku střelby:

1. přesná ukázka provedení trenérem (pouze popis slovně nestačí!),
2. nácvik z místa na cíl (velký počet opakování),
3. nácvik z místa na branku,
4. nácvik z pohybu (o hrazení s velkým počtem opakování),
5. nácvik z pohybu na branku,
6. po provedení obratnostního prvku (např. vedení míčku, obrat –> střelba),
7. po přihrávce,
8. dorážení (zakončení na malém prostoru okolo brankoviště).
9. opakovaná střelba,
10. střelba pod tlakem (trénujeme vždy až po osvojení a zvládnutí správné techniky a provedení střelby).

Příklad nácviku střelby z místa na cíl

Nácvik střelby na bránu s vytyčenými cíli

Důležité je nacvičovat střelbu na určitý cíl, to znamená již od začátku učit hráče střílet přesně. Pro prvotní nácvik o mantinel s vysokým počtem opakování lze využít jako cíl například reklamy na hrazení, případně připevnit terčíky, do kterých se budou hráči trefovat. Pokud necháme děti střílet o mantinel bez cíle, neudržíme jejich pozornost a nácvik tak nebude příliš úspěšný.

Ukázka nácviku střelby o hrazení:

Další ukázková videa:

ČMSHb
Zátopkova 100/2
160 17 Praha 6

+420 603 469 494
hokejbal@hokejbal.cz

www.hokejbal.cz
www.cmshb.cz

Střelba dle věkových kategorií

Kategorie U9 a U11

Při nácviku začínáme vždy technikou střelby švihem z místa. Jedná se totiž o technicky nejjednodušší způsob zakončení. Zároveň je metoda nácviku střelby švihem velmi podobná jako metodika nácviku přihrávky švihem, kterou již budou mít děti minimálně z části osvojenou. Postupně pak přecházíme do střelby z pohybu. Nezapomínáme, že u této kategorie je důležité, aby děti trénink především bavil, proto se snažíme zařazovat prvky střelby formou různých her a soutěží.

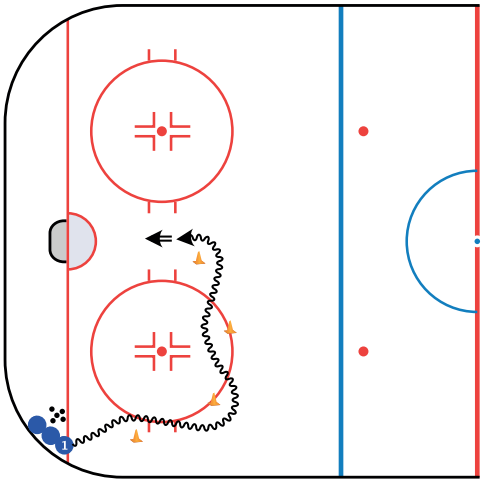

Vedení míčku se střelbou

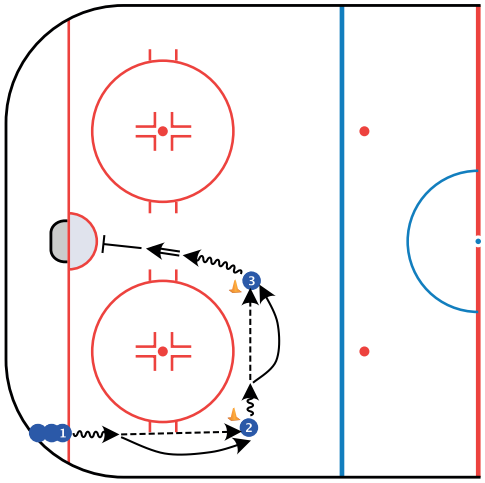

Střelba po přihrávce

Začínající hráči potřebují pro osvojení základů zakončení dostačený počet opakování pro fixaci pohybových vzorců a základů techniky. Pro nácvik je vhodné využít cvičení se zakončením o hrazení, jejichž výhodou je velmi rychlý návrat míčku na hůl zakončujícího hráče, a tedy velmi vysoký počet opakování, např. 6 – 10 opakování za minutu cvičení. Pokud je toto cvičení zkombinováno a doplněné o cvičení na brankáře, pak výsledný efekt v podobě rozvoje dovednosti zakončení je velmi vysoký.

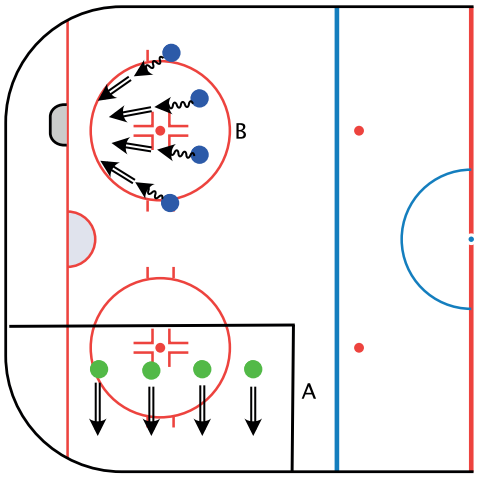

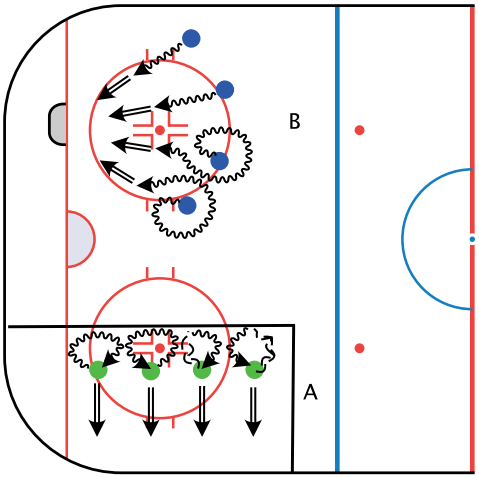

ČMSHb
Zátopkova 100/2
160 17 Praha 6
+420 603 469 494
hokejbal@hokejbal.cz
www.hokejbal.cz
www.cmshb.cz

Kategorie U13

Tato kategorie je nejvhodnější pro nácvik nových herních činností jednotlivce, zahrnuje tzv. „zlatý věk motoriky“. V tréninku se zaměřujeme především na střelbu dlouhým švihem v pohybu, a to jak po ruce, tak i přes ruku (forehand/backhand). Dále se snažíme postupně zařazovat a učit hráče střelbu přiklepnutým švihem. Nejprve z místa, poté z pohybu. Kromě zvládnutí techniky je také důležité, abychom po hráčích vyžadovali co nejvyšší přesnost a razanci střely, a to za všech podmínek. Například pokud se hráč nachází těsně před bránou a chystá se dorážet, klademe důraz na to, aby i dorážka měla co největší rychlost a přesnost.

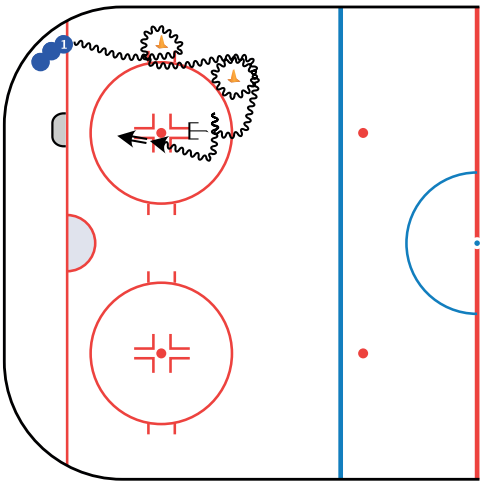

Vedení míčku s obratnostními prvky

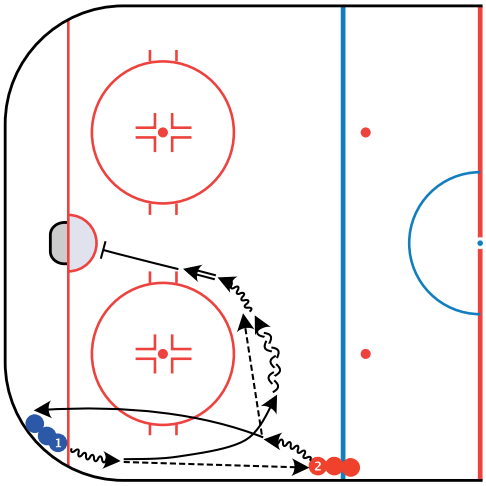

Střelba po přihrávce s dorážkou

Kategorie U15

V této kategorii se zaměřujeme na trénink střelby golfovým úderem. Ostatní techniky střelby by již hráči měli mít osvojené, proto se je snažíme zařadit ve cvičeních s pasivním odporem a zvyšováním časového tlaku (nácvik na střelbu pod tlakem). Kromě samotné techniky střelby golfovým úderem je důležité hráčům sdělit, při jakých situacích je nejvhodnější volit tento typ střelby, a kdy naopak zvolit nějakou z předešlých technik. Volíme různé podmínky a po zvládnutí střelby golfovým úderem z místa přecházíme k tréninku z pohybu. Kromě klasických způsobů střelby nezapomínáme také na ty specifické, v této kategorii především na dorážení.

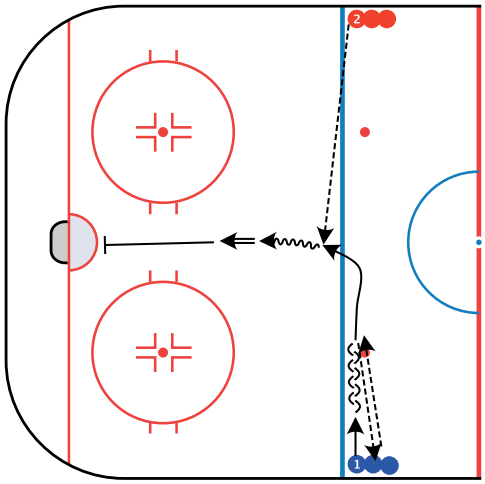

Střelba z pohybu

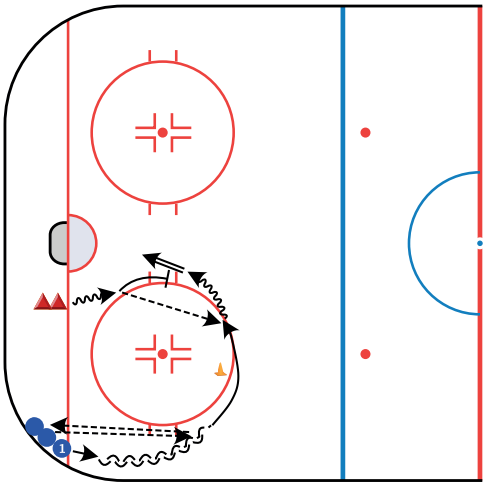

Střelba s odporem obránce

ČMSHb
Zátopkova 100/2
160 17 Praha 6
+420 603 469 494
hokejbal@hokejbal.cz
www.hokejbal.cz
www.cmshb.cz

Kategorie U17

Hráči této věkové kategorie by měli mít technicky správně zvládnuté a osvojené všechny techniky střelby s tím, že je dokážou využívat ve všech herních situacích v tréninku i zápase. Z toho důvodu se v kategorii dorostu zaměřujeme především na střelbu pod tlakem, kterou pak od kategorie juniorů a výše zařazujeme do tréninků ve vysoké frekvenci.

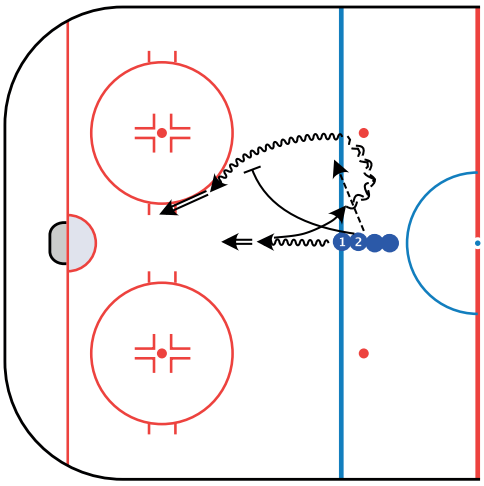

Střelba pod tlakem

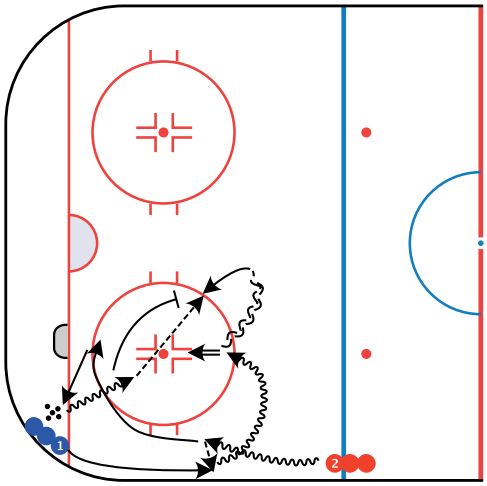

Střelba na clonu

Střelba pod tlakem

V zápase jen zcela výjimečně nastane situace, kdy hráč má dostatek času na střelu tak, jak je běžné v tréninkové jednotce. Během zápasu je vždy **napadán soupeřem**, a proto je nutné po zvládnutí a osvojení jednotlivých technik střelby trénovat vše i pod tlakem. A to jak pod časovým, tak i prostorovým. Nácvik provádíme vždy v podmínkách podobným utkání. Začínáme jednoduchým cvičením, kdy hráče s míčkem, který jde do zakončení, „nahání“ druhý hráč, který mu chce míček odebrat. Postupně poté zvyšujeme důraz bránícího hráče a měníme pozice/směry, ze kterých přistupují k zakončujícímu hráči. Následně přecházíme do prostorového tlaku, kdy se snažíme postupně zmenšovat velikost území, ve kterém dochází k tlaku na útočníka a samotnému zakončení (např. při utkání tlak v předbrankovém prostoru s dorážkou).

Střelba pod tlakem je ve cvičeních a zápasech utvářena:

- napadajícím soupeřem,
- blokujícím hráčem,
- zakončením přes hráče,
- zakončením v zahuštěném a omezeném prostoru,
- zakončením po nebo v rámci činnosti (zejména v situaci 1-1, krytí míčku aj.).

Nácvik střelby patří mezi nejdůležitější tréninkové úkoly. Je to proces, který nikdy nekončí, ať už z pohledu věkové kategorie (od nejmladších až po seniorské), tak výkonnostních (od začátečníků až po reprezentaci). Proto je potřeba, aby v tréninkové praxi byla cvičení na střelbu **prováděna ve velké variabilitě**, ať již z hlediska jejich obtížnosti, či širokého výběru.

ČMSHb
Zátopkova 100/2
160 17 Praha 6

+420 603 469 494
hokejbal@hokejbal.cz

www.hokejbal.cz
www.cmshb.cz

METODICKÁ ŘADA NÁCVIKU STŘELBY

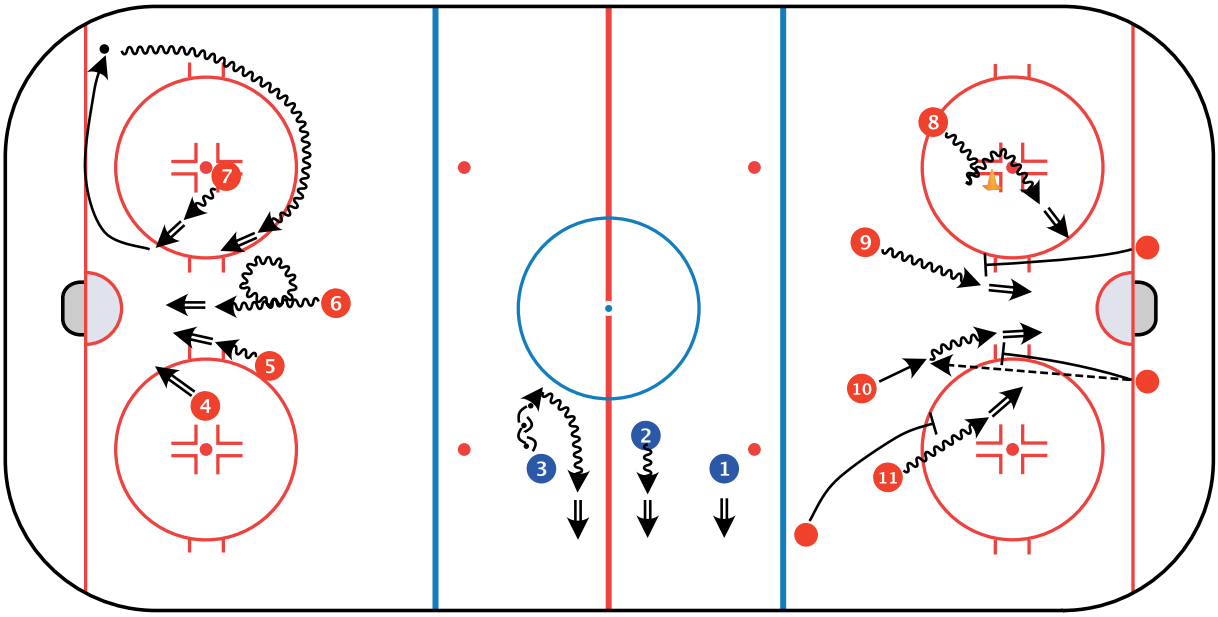

CVIČENÍ

1. Střelba po přihrávce z běhu
2. Střelba po zvratu s mírným odporem bránícího hráče holí
3. Střelba okamžitě po přihrávce
4. Střelba pod tlakem
5. Střelba po přihrávce pod tlakem
6. Opakovaná střelba s dorážkou
7. Opakovaná střelba s odporem obránce
8. Střelba na clonu s následným odporem obránce

Text je vytvořen v rámci absolventské práce studia B licence Jana Orlicha.
Korekce, úpravy a doplnění textu: Martin Komárek

ČMSHb
Zátopkova 100/2
160 17 Praha 6

+420 603 469 494
hokejbal@hokejbal.cz

www.hokejbal.cz
www.cmshb.cz
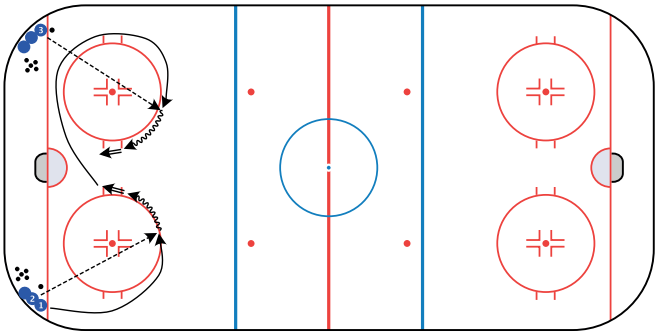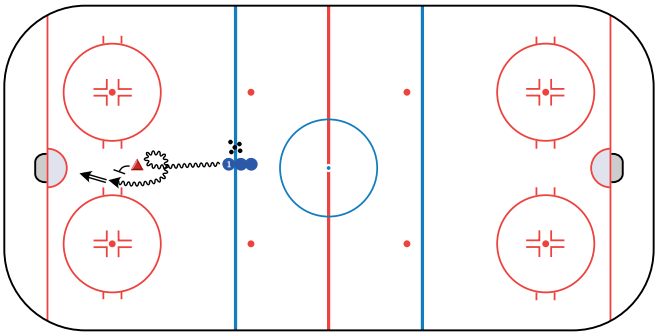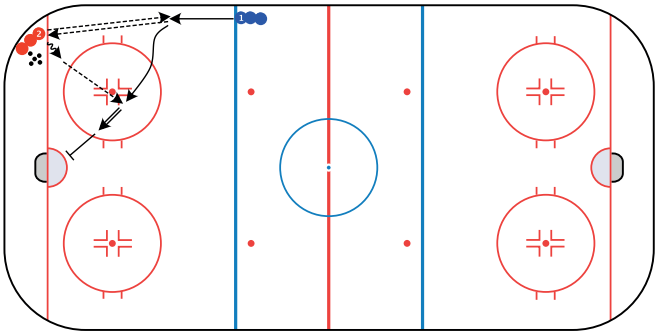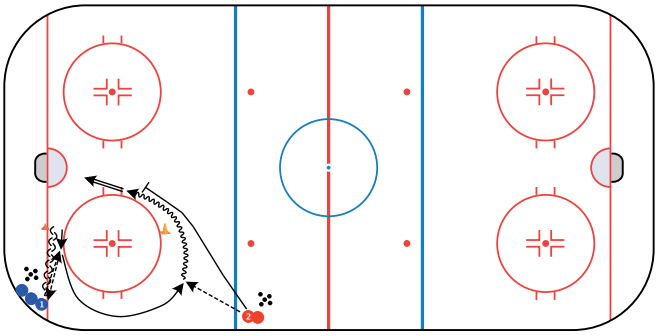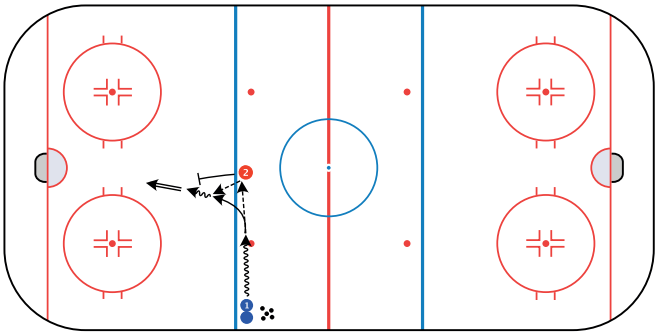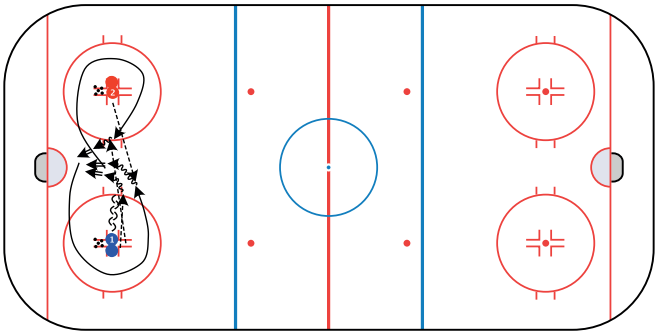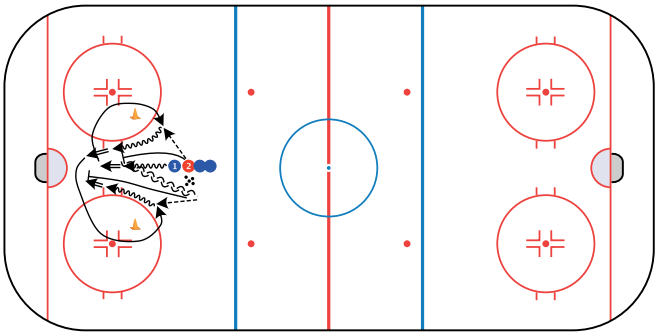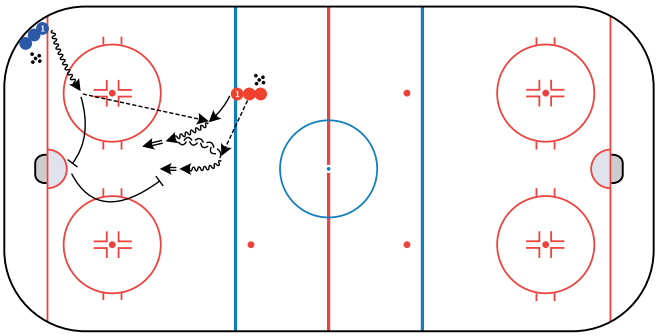
Sbírka cvičení